

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2021-12-10 Nr. 429-448
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti su AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2020 m. gruodžio 10 d. pareiškėjas su draudiku sudarė transporto priemonių draudimo sutartį, draudimo liudijimas (*duomenys neskelbiami*) (toliau – draudimo sutartis), kurios neatskiriama dalis – Transporto priemonių draudimo taisyklės Nr. 021 (2020 m. rugsėjo 1 d. redakcija, galioja nuo 2020 m. rugsėjo 25 d.) (toliau – Taisyklės). Draudimo sutartyje nurodyta, kad pareiškėjui nuosavybės teise priklausanti transporto priemonė „BMW 650 XI“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – automobilis), apdrausta draudimo variantu „rinkos vertė įvykio dieną, detalių nusidėvėjimas netaikomas“. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis nuo 2020 m. gruodžio 11 d. iki 2021 m. gruodžio 10 d.

2021 m. gegužės 15 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu buvo sugadintas pareiškėjui priklausantis automobilis (toliau – įvykis). 2021 m. gegužės 17 d. pareiškėjas kreipėsi į draudiką dėl patirtos žalos atlyginimo.

Draudikas gautą pranešimą užregistravo duomenų sistemoje ir pradėjo administruoti žalos bylą Nr. (*duomenys neskelbiami*). Žalos administravimo metu draudikas surinko reikiamą informaciją ir duomenis apie įvykio aplinkybes, užfiksavo automobilio sugadinimus ir atliko nuostolio vertinimą. Įvertinęs surinktus duomenis, draudikas nusprendė, kad automobilio remontas nėra tikslingas. Draudikas nustatė, kad automobilio rinkos kaina yra 25 570 Eur, automobilio liekanų vertė – 6 292 Eur (nustatyta aukciono būdu), o draudimo sutartyje numatyta besąlyginė išskaita – 160 Eur. Atsižvelgdamas į visus žalos administravimo metu nustatytus duomenis draudikas priėmė sprendimą įvykį pripažinti draudžiamuoju, vadovaudamasis draudimo sutartimi apskaičiavo ir pareiškėjui išmokėjo 19 118 Eur draudimo išmoką, atlyginančią įvykio metu patirtą žalą.

Nesutikdamas su tokiu sprendimu pareiškėjas 2021 m. liepos 20 d. draudikui pateikė pretenziją, kurioje pažymėjo, kad visiškas nuostolių kompensavimo principas reikalauja, kad asmeniui padaryta žala, kiek tai objektyviai įmanoma, būtų nustatyta ne standartizuotu, bet individualiu būdu. Taip pat pažymėjo, kad reali automobilio pardavimo kaina geriausiai parodo realią likutinę vertę ir ji nebūtinai turi būti nustatoma tik pagal vieną metodą. Pareiškėjo nuomone, jam priklausantis automobilis buvo idealios techninės būklės, techninis aptarnavimas buvo atliekamas autorizuotame autoservise, todėl pareiškėjas prašė draudiko visiškai kompensuoti patirtą žalą. Pareiškėjas nurodė, kad, skaičiuojant automobilio likutinę vertę, formaliai buvo įvertinta, už kiek būtų galima parduoti likusias sveikas detales, tačiau jis neturi nei įrankių, nei žinių, kad galėtų pats ardyti ir pardavinėti automobilį dalimis. Dėl to pareiškėjas prašė įvertinti pateiktus duomenis ir nustatyti realią automobilio vertę bei atlyginti skirtumą tarp draudiko nustatytos likutinės vertės ir realios pardavimo kainos.

Įvertinęs pareiškėjo pretenzijoje pateiktus duomenis, draudikas 2021 m. rugsėjo 14 d. pateikė atsakymą, kuriame nurodė, kad jo pasirinktas nuostolių įvertinimo būdas yra teisingas. Draudikas pažymėjo, kad 2021 m. birželio 2 d. pareiškėjas buvo informuotas apie automobilio liekanų realizavimo galimybę pagal aukciono pasiūlymą, t. y. turėjo galimybę parduoti įvykio metu sugadintą automobilį aukciono laimėtoju už 6 292 Eur. Draudikas taip pat pažymėjo, kad nagrinėjamu atveju pareiškėjas neišreiškė noro parduoti transporto priemonę aukciono laimėtoju, todėl jis priėmė sprendimą likutinę vertę apskaičiuoti pagal aukciono metu nustatytą

automobilio realią rinkoje vyraujančią likutinę vertę ir pareiškėjui išmokėti galutinę draudimo išmoką. Pareiškėjas su tokiu draudiko pateiktu atsakymu nesutiko, todėl tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas prašė rekomenduoti draudikui nustatyti teisingą automobilio rinkos vertę ir atsižvelgiant į realiai parduotą automobilio liekanų kainą išmokėti papildomą draudimo išmoką. Pareiškėjas nurodė, kad draudiko ekspertas neteisingai nustatė automobilio rinkos vertę, nes nesivadovavo pareiškėjo draudikui pateikta 2022 m. birželio 15 d. transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartimi (toliau – prikimo–pardavimo sutartis), kurioje nustatyta, kad automobilis buvo parduotas už 1 500 Eur. Dėl to, pareiškėjo manymu, draudikas turi jam išmokėti papildomą draudimo išmoką, atlyginančią skirtumą tarp draudiko nustatytos automobilio likutinės vertės ir pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytos pardavimo kainos.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjo reikalavimais ir prašė juos atmesti. Draudiko teigimu, pareiškėjas nepateikė jokių teisinių ir (ar) faktinių argumentų, kodėl draudiko nustatyta automobilio rinkos vertė draudžiamąjį įvykio dieną yra netinkama. Draudikas nurodė, kad draudimo liudijime nenurodyta konkreti draudimo suma, o automobilis buvo draustas „rinkos verte“, todėl jo rinkos vertė vertinta *ad hoc* žalos administravimo metu. Draudikas pažymėjo, kad pareiškėjo automobilio rinkos vertė draudžiamąjį įvykio dieną nustatyta remiantis panašių rinkoje esančių automobilių pardavimo skelbimais. Be to, draudikas vertino Vokietijos automobilių rinkos kainą, siekdamas maksimaliai teisingai įvertinti automobilio vertę, todėl lyginamuoju būdu nustatė, kad pareiškėjo automobilio rinkos vertė yra 25 570 Eur. Draudikas atkreipė dėmesį ir į tai, kad žalos administravimo metu pareiškėjas ketino kreiptis į turto vertintoją dėl automobilio rinkos vertės ir nurodė, kad „jeigu kažkas keistųsi, tai jis susisieks su draudiku“, tačiau jokių papildomų duomenų nepateikė. Dėl to, draudiko nuomone, automobilio rinkos vertė buvo nustatyta tinkamai, o ginčas kilo dėl automobilio liekanų vertės, nes pareiškėjas reikalavo 4 792 Eur skirtumo, kuris susidarė tarp draudiko nustatytos automobilio liekanų vertės ir pareiškėjo liekanų sandorio vertės.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas taip pat pažymėjo, kad nesutinka su pareiškėjo reikalavimu automobilio vertę vertinti pagal kainą, už kurią pareiškėjas realiai pardavė automobilį. Toks draudimo išmokos apskaičiavimo būdas prieštarauja šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatoms, kad automobilio sugadinimo arba sunaikinimo atveju liekanų vertė gali būti nustatoma automobilio techninius duomenis ir nuotraukas paskelbus internetiniuose aukcionuose. Draudikas pažymi, kad automobilio būklė net ir po įvykio buvo nebloga, likę daug sveikų, geros būklės dalių, kurias, atsižvelgus į automobilio markę ir metus, buvo galima realizuoti. Dėl to draudikas nusprendė automobilio liekanų vertę vertinti aukciono būdu. Tuo tikslu automobilio nuotraukas ir charakterizuojančią informaciją įkėlė į internetinį transporto priemonių aukcioną, kurio metu potencialus pirkėjas už automobilį pasiūlė 6 292 Eur. Atsižvelgdamas į tai draudikas laikė, kad būtent tokia yra reali automobilio liekanų vertė, todėl pagal ją apskaičiavo ir pareiškėjui išmokėjo draudimo išmoką.

Draudikas nurodė, kad jis negali patikrinti aplinkybių, kodėl pareiškėjas automobilio liekanas pardavė taip pigiai ir ar šis sandoris nebuvo fiktyvus. Draudiko nuomone, įvertinus automobilio nuotraukas, buvo akivaizdu, kad liekanų vertė didesnė, nei pareiškėjo nurodoma sandorio kaina. Be to, net pagal skelbimus matyti, kad panašių transporto priemonių su defektais (daužtų) vertė yra žymiai didesnė. Draudikas pažymėjo, kad jis pasisiūlęs tarpininkauti pareiškėjui parduodant automobilio liekanas aukciono laimėtoju už nurodytus 6 292 Eur. Tačiau pareiškėjas dėl nežinomų priežasčių atsisakė tai padaryti, o vėliau pardavė automobilį už 1 500 Eur, nors jau žinojo, kad automobilio likutinė vertė yra žymiai didesnė ir yra potencialus pirkėjas. Pagaliau draudikas, siekdamas pagrįsti, kad aukciono laimėtojo kaina nėra atsitiktinė, ginčo nagrinėjimo Lietuvos banke metu dar kartą organizavo minėto automobilio aukcioną. Pakartotinio aukciono metu už pareiškėjo automobilį buvo pasiūlyta dar didesnė kaina, todėl tai tik įrodo, kad automobilio liekanos žalos administravimo metu buvo įvertintos tinkamai ir teisingai. Atsižvelgiant į tai, draudiko nuomone, jis tiek pareiškėjo automobilio rinkos, tiek likutinę vertę nustatė tinkamai, sąžiningai ir vadovaudamasis šalių sudaryta draudimo sutartimi, todėl pareiškėjo reikalavimai turėtų būti atmesti.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų.

Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko apskaičiuotos ir pareiškėjui išmokėtos draudimo išmokos dydžio pagrįstumo.

Vertinant ginčo šalių paaiškinimus, atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatas. Pagal CK 6.987 straipsnį, draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Pažymėtina, kad šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas, sudarydamas draudimo sutartį, siekė apsaugoti savo turtinius interesus, o draudikas įsipareigojo pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama ir kaip apskaičiuojama draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, apibrėžiančias jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.

Dėl automobilio rinkos vertės nustatymo pagrįstumo

Taisyklių 73 punkte nustatyta, kad transporto priemonė laikoma sunaikinta, jeigu jos remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Transporto priemonę remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtinosios remonto išlaidos yra lygios arba viršija transporto priemonės rinkos vertės draudžiamą įvykio dieną ir liekanų vertės skirtumą. Taisyklių 81 punkte nustatyta, kad transporto priemonės sunaikinimo atveju nuostolio dydis apskaičiuojamas iš Taisyklių 8 punkte nurodytu būdu nustatytos transporto priemonės draudimo sumos atimant transporto priemonės liekanų vertę. Taisyklių 8.2 papunktyje nustatyta, kad jei draudimo sutartyje konkreti draudimo suma nenurodyta, tokiu atveju draudimo suma yra lygi transporto priemonės rinkos vertei draudžiamą įvykio dieną. Šiuo atveju netaikomos nevisiško draudimo ir draudimo padidintomis sumomis nuostatos.

Šalių sudarytos draudimo sutarties pagrindu pareiškėjui nuosavybės teise priklausantis automobilis nebuvo apdraustas konkrečia draudimo suma, o draudimo sutartyje nustatyta, kad automobilio draudimo suma yra „rinkos vertė įvykio dieną“.

Svarbu pažymėti, kad nei pareiškėjas, nei draudikas neginčijo žalos administravimo metu nustatytos aplinkybės, kad pareiškėjo automobilio remontas yra netikslingas, todėl ginčo tarp šalių šioje dalyje nėra.

Iš pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėjas mano, jog draudikas netinkamai nustatė automobilio rinkos vertę, todėl pareiškėjui išmokėjo neteisingo dydžio draudimo išmoką. Nesutikdamas su tokiais pareiškėjo argumentais draudikas teigė, kad jis automobilio rinkos vertę nustatė remdamasis panašių rinkoje esančių automobilių pardavimo skelbimais. Be to, draudikas, siekdamas maksimaliai teisingai nustatyti automobilio rinkos vertę, vertino ne tik Lietuvos, bet ir Vokietijos panašių automobilių rinkos kainą. Draudiko vertinimu, jis teisingai nustatė automobilio rinkos vertę.

Vertinant šalių pateiktus duomenis matyti, kad nagrinėjamu atveju draudikas pateikė objektyvius įrodymus, kuriais remdamasis apskaičiavo pareiškėjo automobilio rinkos vertę. Iš Lietuvos bankui pateiktos 2021 m. birželio 6 d. transporto priemonės vidutinės rinkos vertės skaičiuotės taikant lyginamosios vertės metodą matyti, kad draudikas vadovavosi lyginamosios vertės metodu – lygino panašių transporto priemonių sandorių kainas. Buvo lyginamos tiek pagal techninius duomenis, tiek pagal komplektaciją į eismo įvykio metu sugadintą transporto

priemonę panašios transporto priemonės. Draudikas, remdamasis sugadintos transporto priemonės techniniais duomenimis, vertino kiekvieno lyginamo automobilio duomenis (metus, odometro duomenis, variklio tūrį, galią, degalų tipą, pavarų dėžę, gamybos metus) ir pagal tai taikė pataisas bei koregavo lyginamųjų transporto priemonių vertę. Lietuvos banko vertinimu, šie duomenys patvirtina, kad draudikas pagrįstai įvertino lyginamų tapačių transporto priemonių sandorių kainas ir taip nustatė pareiškėjo automobilio rinkos vertę. Iš pateiktų duomenų taip pat matyti, kad pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko apskaičiuotu dydžiu, rėmėsi tik savo subjektyviais paaiškinimais ir nei draudikui, nei Lietuvos bankui nepateikė jokių objektyvių duomenų, pagal kuriuos būtų galima nustatyti, kad pareiškėjo automobilio rinkos vertė buvo nustatyta neteisingai. Atsižvelgiant į tai, kad nėra jokių duomenų, kurie patvirtintų, jog draudiko nustatyta automobilio rinkos vertė neatitinka šalių sudarytos draudimo sutarties ar teisės aktų nuostatų, darytina išvada, kad pareiškėjo teiginiai apie neteisingai nustatytą automobilio rinkos kainą yra nepagrįsti objektyviais duomenimis, todėl atmetami.

Dėl automobilio likutinės vertės nustatymo pagrįstumo

Kreipimesi į Lietuvos banką pareiškėjas pabrėžė, kad draudikas netinkamai nustatė jo automobilio likutinę vertę, todėl neteisingai apskaičiavo jam išmokėtos draudimo išmokos dydį. Pareiškėjo teigimu, draudikas turėjo atlyginti skirtumą tarp nustatytos automobilio liekanų vertės ir pareiškėjo pateiktoje pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytos automobilio kainos. Nesutikdamas su šiais argumentais draudikas nurodė, kad nustatydamas likutinę vertę vadovavosi šalių sudarytos draudimo sutarties nuostatomis ir automobilio liekanų kainą nustatė pagal internetinio aukciono pasiūlytą didžiausią kainą. Taip pat draudikas bendradarbiavo su pareiškėju ir siūlė padėti jam parduoti automobilio liekanas aukciono laimėtoju už 6 292 Eur, tačiau pareiškėjas neišreiškė noro parduoti automobilio. Dėl to, draudiko nuomone, jo apskaičiuota automobilio liekanų kainą ir draudimo išmokos suma yra teisinga ir pagrįsta.

CK 6.38 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai bei nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais. To paties straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis). Taigi darytina išvada, kad šalys, sudarydamos draudimo sutartį, turi pareigą ypač glaudžiai bendradarbiauti ir kooperuotis padėdamos įgyvendinti viena kitai savo teises bei kuo ekonomiškiau vykdyti savo pareigas.

Taisyklių 81 punkte nustatyta, kad transporto priemonės sunaikinimo atveju nuostolio dydis apskaičiuojamas iš Taisyklių 8 punkte nurodytu būdu nustatytos transporto priemonės draudimo sumos atimant transporto priemonės liekanų vertę. Transporto priemonės sugadinimo arba sunaikinimo atveju transporto priemonės liekanų vertė gali būti nustatoma sugadintos (sunaikintos) transporto priemonės techninius duomenis ir nuotraukas paskelbus internetiniuose aukcionuose, neatskleidžiant draudėjo tapatybės ar kitų asmens duomenų. Tokiam paskelbimui draudėjo sutikimo nereikia. Draudėjas gali, bet neprivalo parduoti transporto priemonės liekanų aukciono laimėtoju.

Vertinant draudiko pateiktus duomenis svarbu pažymėti, kad nagrinėjamu atveju jis pateikė objektyvius įrodymus, pagal kuriuos galima nustatyti, kad pareiškėjo automobilio liekanų vertė buvo nustatyta vadovaujantis internetinio aukciono duomenimis. Svarbu pažymėti, kad draudikas į bylą pateikė www.evgauto.lt internetinio aukciono duomenis, iš kurių matyti, kad 2021 m. gegužės 31 d. pasibaigusio aukciono metu už pareiškėjo automobilio liekanas buvo pasiūlyta 6 292 Eur. Taip pat draudikas, bendradarbiaudamas su pareiškėju, pasibaigus aukcionui pasiūlė tarpininkauti ir padėti pareiškėjui parduoti automobilio liekanas potencialiam pirkėjui, kad būtų visiškai atkurta iki eismo įvykio buvusi padėtis, tačiau pareiškėjas neišreiškė noro parduoti automobilio. Lietuvos banko vertinimu, šių duomenų pagrindu galima daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju draudikas pagrįstai, t. y. vadovaudamasis draudimo sutarties nuostatomis (Taisyklių 81 punktu), pareiškėjo automobilio likutinę vertę nustatė remdamasis aukciono metu nustatyta transporto priemonės liekanų kaina.

Nesutikdamas su draudiko nustatyta automobilio liekanų verte pareiškėjas pateikė pirkimo–pardavimo sutartį, kurioje nurodyta, kad 2021 m. birželio 15 d. jis pardavė automobilį už 1 500 Eur. Pareiškėjo nuomone, būtent šie duomenys atspindi realią pareiškėjo automobilio liekanų vertę, todėl draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, privalėjo vadovautis pareiškėjo pateiktoje pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytais duomenimis. Įvertinus Lietuvos bankui pateiktus duomenis, pažymėtina, kad šiuo įrodymu negalėjo būti remiamasi nustatant

automobilio liekanų vertę. Lietuvos banko vertinimu, iš pareiškėjo pateiktos pirkimo–pardavimo sutarties matyti, kad pareiškėjas, būdamas pakankamai protingas, apdairus ir rūpestingas bei siekdamas draudimo sutartį vykdyti kuo ekonomiškiausiu būdu, turėjo galimybę įvykio metu sugadintą automobilį parduoti už žymiai didesnę, t. y. draudiko aukciono metu nustatytą 6 292 Eur, kainą. Iš pateiktų duomenų matyti, kad draudiko darbuotojas el. laišku pasiūlė pareiškėjui parduoti automobilio liekanas potencialiam pirkėjui už aukciono metu pasiūlytą kainą, tačiau pareiškėjas neatsižvelgė į tokį draudiko pasiūlymą ir po 15 dienų automobilio liekanas pardavė už žymiai mažesnę kainą. Taip pat svarbu pažymėti, kad draudikas pateikė panašių transporto priemonių su defektais (daužtų) skelbimus, iš kurių matyti, kad rinkoje panašių automobilių su defektais vertė yra didesnė, nei pareiškėjo pirkimo–pardavimo sutartyje nustatyta automobilio liekanų kaina. Įvertinus visus šiuos duomenis, darytina išvada, kad pareiškėjas nesivadovavo nei šalių sudarytos draudimo sutarties, nei teisės aktų nuostatomis, nebendradarbiavo su draudiku ir nesiėmė veiksmų, kad draudimo sutartis būtų vykdoma ekonomiškiausiu būdu, todėl nepagrįstai automobilio liekanas pardavė už 1 500 Eur, t. y. už žemesnę, nei rinkoje vyraujanti, likutinę vertę. Atsižvelgiant į tai, galima daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju pareiškėjo argumentai, kad draudikas, apskaičiuodamas automobilio liekanų vertę, privalėjo vadovautis pareiškėjo pateiktoje pirkimo–pardavimo sutartyje nurodyta kaina, nes būtent ji atitinka realią automobilio likutinę vertę, yra nepagrįsti, todėl atmetami.

Galiausiai iš pateiktų duomenų matyti, kad draudikas, siekdamas pagrįsti žalos administravimo metu atliktus skaičiavimus ir nustatytą pareiškėjo automobilio likutinę vertę, ginčo nagrinėjimo metu automobilio nuotraukas ir techninius duomenis pakartotinai paskelbė internetiniame aukcione www.evgauto.lt. Iš draudiko pateiktų duomenų, t. y. pakartotinio aukciono rezultatų, matyti, kad 2021 m. spalio 18 d. už pareiškėjo automobilio liekanas buvo pasiūlyta 7 528 Eur. Lietuvos banko vertinimu, šie draudiko pateikti duomenys tik patvirtina, kad pareiškėjo automobilis šiuo metu rinkoje galėjo būti parduotas net už didesnę kainą, negu žalos administravimo metu nustatė draudikas, o tai suponuoja išvadą, kad draudikas žalos administravimo metu teisingai įvertino pareiškėjo automobilio likutinę vertę.

Įvertinus šias aplinkybes, atsižvelgiant į visiško nuostolių atlyginimo principą (CK 6.251 straipsnis), reikalavimą prievolės vykdyti tinkamai ir sąžiningai (CK 6.38 straipsnio 1 dalis), manytina, kad draudiko apskaičiuotas transporto priemonės likutinės vertės dydis atitinka tiek šalių sudarytoje draudimo sutartyje įtvirtintas transporto priemonės likutinės vertės dydžio nustatymo taisykles, tiek teisės aktų nuostatas. Taigi, vadovaujantis protingumo, sąžiningumo ir teisingumo reikalavimais (CK 1.5 straipsnis), darytina išvada, kad draudikas pagrįstai draudimo išmoką apskaičiavo remdamasis nustatytu transporto priemonės likutinės vertės dydžiu – 6 292 Eur, o pareiškėjo pateiktas reikalavimas išmokėti papildomą draudimo išmoką, t. y. skirtumą tarp draudiko nustatytos automobilio likutinės vertės ir pirkimo–pardavimo sutartyje nurodytos automobilio liekanų kainos, yra nepagrįstas, todėl atmetamas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimus.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Arūnas Raišutis